

**EDÜLETFA
ASZTALOS-ARU
PADLÓDESZKA**

**KEMÉNYFA-DESZKA és PALLO
ENYVEZETI LEMEZ 179
AKÓCOSZIOP, IÉC, KARÓ**

BACH
Telefon 11-26 és 11-27.

Szt István tér, Párisi
krt 35.(v.Somlótelep)
Ujszeged, Bethlen u. 35

A HALLGATO-CSÁRDA REGÉNYE

Irta HERKE MIHALY

I.

Rossz idöket éltünk, rossz csillagok jártak... Fújt már fölülről Ráday szele. Híre kelt, hogy a kormány meguntta már a puszták dicsőségét: a szegénylegények aranykorát. Királyi biztost küldte a szegedi várba, hogy veressen azok kazamatáira új zárokat és tegye lakat alá ama híres darutollas legényeket, akik közel félszázad óta voltak urai a pusztáknak.

Időt, meg hatalmat adott a kormány Ráday grófnak. De adott neki eszközt is: Ez utóbbiban nem is igen volt válogató. Ezt legjobban tudnak bizonyítani a szegedi vár mohos kövei, amelyekből még ma is helyén áll egy fekete, bomladozó tömeg, a négyszáz esztendő köhalmaz, amit valamikor Mária Terézia-kapunak hívtak.

Abban az időben, amelyből ez a kis történet szól, Szeged határát bujta a nagy „gavallér” is, a leghíresebb szegénylegény: a Sándor. Csak abban az időben lefogyott volt már a bandája... Ráday neve nagy riadalmat keltett a pusztában. E név hallatára csak a bátrabbak, a kitartósabbak maradtak meg a vezér mellett, a többi szétszórta Ráday szele.

Híres volt akkor Szeged környékén (ma idegen martalócok földjén)

a Hallgató csárda.

Nevét onnan kapta, hogy mindig csöndes volt. De persze csak nappal. Éjszaka kevésbé. Hol nóta, hol furulya, hol meg muzsikászó verte föl nem az ivóját, hanem pincéjét, titkos zugait: odalent a föld alatt. Ahonnan aztán nemigen hallatszott ki a muzsikászó, se a jajszó. Méltán nevezték tehát akkor ama címeres pusztai fogadót Hallgató-csárdának.

Mikor ideért a híre Ráday grófnak, aki a szegedi várból fogja majd pattogatni paragrafusokból font ostarát, valójában nem a szegénylegények ijedtek meg, hanem a csendbiztosok és a pusztai kapitányok.

A puszták fiainak mindegy lett volna, akárhol éri majd utól őket Ráday keze. Amazoknak azonban nem lett volna mindegy.

Olyan a jó csendbiztos, mint a jó kutya: nem tűr meg a házatáján idegent, akár ember, akár kutya legyen az. Amint rossz kutya az, amelyik idegent ereszt a portájára, azonképpen rossz csendbiztos volt az, akinek határában betyár tanyázott.

Ezt Ráday is így fogta fel. S ha így fogta föl, akkor ezt a tényt Ráday nem előnyére, de hátrányára tudja majd be a csendbiztosoknak. Tudták ezt jól a csendbiztos urak is. Megindult tehát

a tisztogatás.

Mindegyik meg akarta tisztítani a maga kerületét a másik rovására.

A Hallgató-csárda akkor a leghíresebb csendbiztos kerületébe tartozott. A nevét nem akarom megmondani. Betyárada néven nevezem őt, vagyis úgy, ahogy a szegénylegények nevezték maguk közt: betyárhajtónak.

Ez a betyárhajtó komiszáros volt az első, aki Ráday hírére hozzálátott, hogy megtisztítsa a maga kerületét. De hogyan?

Nem kis fejtörés után végre elhatározta magát. Két fegyverrel indult neki. Az egyikkel még mindig győzött, ez a szerelem volt. A másikkal legtöbbször ő győzetett le, ez a puskapor volt. Most így gondolta: összekapcsolja a kettőt... A kettővel együttvéve, talán csak nem vall kudarcot. Ha a csók nem, a puskapor majdsak helyére talál.

Kipödörte dus, fekete bajuszát rózsailatu kenőccsel. Aztán begombolta ezüstgombra a feszülő attilát, fölverte kordován csizmájára a tarajos sarkantyut.

A másik munkája már gyorsabban ment. Megtrt tizenkét darab engedélyt, egyenként két-két font puskaporról... Mikor lepecsételte, a megyével aláíratta...

Kell a puskapor a panduroknak.

sokat lövöldöznek azok.

Mikor megvolt a puskapor, mind a huszonnégy pontot bepakolta bőrzsákba, amit betakart viaszos-vászonnal és csomagjával együtt fölkapott lovára.

Förgeteges nyári éjszaka volt... Olykor nagyot dördült, máskor meg nagyot csattant. A büszke paripa folszege nyakát, horkolt, ficánkolt, de a tarajos sarkantyú észretéitette... Egy óra múltán a Hallgató-csárda kapuja előtt állt meg, sörényes homlokát oda is ütötte a kapuhoz.

Ekkor is csöndes volt a csárda. Hallgatott. Csak egy szál sovány gyertya világa pislogott ki a sötét ablakán.

Ez jó jel, gondolta magában a betyárhajtó komiszáros. Itt vannak... Ha nem volnának itt, nem egymagában pislogatna az a sovány gyertyaszál, hanem többbedmagával. Mert a Boris azt tartotta, ha nincs vendége, ki kell világítani az ivót, hadd menjen a fény, szálljon az éjszakába tudtul adni, hogy a szép hallgató Boris vendégre vár. Amikor azonban vendége volt, nem kellett a hívogató. Ekkor elég volt már egy szál gyertya is... Jól tudta ezt mind a betyárhajtó komiszáros.

Mikor lova feje odaütődött a csárda kapujához, tudta már odabent a Boris is, ki van odakint. Így szokott járnai a betyárhajtó komiszáros akkor is, ha csókot hoz, akkor is, ha vinni akar.

Sietett is Boris ajtót nyitni. Ekkor bent volt már lovával a komiszáros. Kantárszáron vezette be és oda akasztotta azt szembe az ivó ajtajával, egy eperfa ágához.

A kápáról leemelte a bőrzsákot és vitte magával az ivóba.

Boris mosolyogva nyújtotta felé a száját. A komiszáros azonban nem akarta észrevenni. Boris elpirult... Rosszat sejtett, de azért a mosoly nem esett le a két piros ajkával. Majd odabent.

Szaporán nyitott ajtót és csicseregett: — Isten hozta, tessék, biztos ur...

Csak odabent pödörte meg kaokiás bajuszát a biztos ur. De a csók akkor is elmaradt. Ehelyett azonban beszélt a szeme, a nézése. Elégedjen meg a Boris egyelőre azokkal.

Ehelyett azonban Boris legnagyobb meglepetésére, hirtelen szakadt ki belőle a szó:

— Hányan vagytok, Boris?

Boris arcán megfakult egy kicsit a két piros rózsza, de azért nyugodtan felelt.

— Amint látja a biztos ur, egymagam vagyok...

— És máskor csakis ez érdekelte a biztos urat. Ilyenkor mindig kijárt nekem valami...

— Tudom — mosolygott a csendbiztos —, azt ma is megkapod tőlem, de csak úgy, ha igazat mondasz. Felelj hát...

— Sötét a házad, csak egy szál gyertya ég, ez azt jelenti, hogy nem magad vagy. Mondd meg tehát,

hányan vagytok?...

Előbb azonban ül le ide, velem szemben. Így...

— És most hadd halljam, hányan vannak itt? Mert, hogy itt vannak, azt tudom, csak azt nem tudom, hol és merre? Ebbe a titkodba nem avatál még bele. De ma megkapod egyszerre mind a kettőt, ha igazat mondasz, Boris.

— Nos? Hallod, odakint menydörög, villámlik, csapkod az istennyila... Ilyenkor fedél kell a rossz kutyának is...

— Hányan vannak itt?... Ma, ha akarod, jobban ölel a karom, szerelmet hoztam igaz szóért. Itt vannak mindnyájan?

A menyecske bogárszeme fölillant. Mindig égett a szája, ha megcsókolta a csendbiztos. De jobban égett még szájánál is a szíve... Hiszen régen rabja volt már annak. De ha mindkettőt is égetné ma a vágy, ma akkor sem mondana igazat. Mert ma nála van

mind a tizenhárom.

Es a tizenhárom nem egy élet. A komiszáros szeme jól látott. Látta, hogy Boris nem mond igazat.

— Boris, amint látod, egymagam jöttem, pedig jöhettem volna huszadmaggal is. És elvihetnék innen nem egyet, de veled együtt tizennygyet. De én azt akarom, hogy a tizenhárom magától menjen innen el, te pedig maradj itt nekem...

— Ha tehát nem mondasz nekem igazat...

— Akkor elvisz innen a biztos ur egymagamat — szölt közbe Boris és szeméinek fekete villáha belecsapott a biztos ur arcába, onnan meg a két fekete szemébe, amelynek mézes nyilaj szinte átverték a Boris szívére. De ma lepattant arról még a szerelem nyila is és dacosan nézett farkaszemet a daliás emberrel.

— És akkor sem mondanál igazat, Boris, ha békót veretnék most mind a két karodra... meg a derekadra is — keresztbékót?

— Még ha nem úgy veretné, de maga verné azt a békót a két karomra is, meg a derekamra is, a maga két karjával, úgy, amint szokta, ma akkor sem mondanék egyebet, csak azt, hogy magam vagyok. Magamat megvasalhat, el is vihet, ahogy akarja a biztos ur...

Minden külön értesítés helyett!

Wolf Miksáné szül. Németh Erzsébet úgy a maga, mint gyermekei: Kónya Béláné Wolf Klára és Magay Lajosné Wolf Borbála, valamint az egész rokonság nevében mély szomorúsággal jelenti, hogy áldott emlékü jó férj, apa és nagyapa

WOLF MIKSA

földbirtokos,

Szeged szab. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja folyó hó 1-én váratlanul elhunyt.

Folyó hó 3-án, vasárnap délután 3 órakor a szegedi zsidó temető cinterméből helyezük örök nyugalomra.

Szeged, 1936 május hó 2.

KÓNYA BÉLA
MAGAY LAJOS
vejei

KÓNYA KLÁRIKA
MAGAY ANIKÓ
MAGAY DANIKA
unokái

LEGYEN ÁLDOTT DRÁGA EMLÉKE!

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Külön villamoskocsik a Dugonics-térről délután fél 3 órakor indulnak.

Elsőrendű uri szabóság!

Ranglán kabátokat, tropikál, szmoking, zakó ölfőnyöket, átalakításokat és javításokat legolcsóbban készítek.

Boros István angol uri szabó Felhő ucca 2. szám